

Premisele revolutiei americane

Continutul american, descoperit la sfarsitul secolului al XV-lea, a fost colonizat, pe rand, de spanioli, portughezi si francezi. Primele colonii engleze din Lumea Noua se intemeiaza insa abia la inceputul secolului al XVII-lea.

Criza social-politica si religioasa din Marea Britanie favorizeaza emigrarea in masa spre tinuturile Americii: de la 4.600 locuitori in 1630, populatia creste la aproape 3 milioane de locuitori in 1780, din care aproape un sfert sclavi negri. Intemeiate de stat, de particulari, de societati comerciale sau religioase, coloniile nu aveau o organizare administrativa unitara si nici acelasi grad de dezvoltare economica. Cu toate ca principala ocupatie era agricultura, ea nu era practicata la fel peste tot. Astfel, in Nord exista mica proprietate, iar in Sud marea proprietate (plantatiile) pe care lucrau, in special, sclavii negrii.

In timp ce Nordul incepea procesul de industrializare si era dominat de principii democratice, in Sud aristocrazia funciara ocupa inca un rol important in societate. Pe plan cultural se dezvoltamari si prestigioase institutii de invatamant: Havard la Cambridge, Yale la New Haven sau Academia din Philadelphia.

In acelasi timp creste din ce in ce mai mult monopolul englezesc asupra comeretului cu si din colonii. 'Actele de navigatie' impuneau ca marfurile din America sa fie transportate doar pe nave englezesti sau din colonii. In mare masura produsele manufacturate proveneau din metropola. Aceste relatii inechitabile vor spori in curand adversitatea colonistilor fata de statul englez. In 1765, Parlamentul britanic, care nu continea nici un reprezentant al coloniilor, adopta 'Stamp Act' ('Legea Timbrului'), care este intampinata cu ostilitate si cu ferma hotarare de a se boicota toate produsele englezesti. Folosind acest boicot ca protest, liderii politici din colonii- care doreau obtinerea unei autentice autogovernari-organizeaza manifestatii de impotrivire fata de Coroana. In 1773 are loc 'Partida de ceai de la Boston': tineri americani deghizati in indieni arunca in mare 300 de lazi de ceai importate din Anglia.

Masurile represive ale metropolei care nu au intarziat sa apara au constatat in inchiderea portului din Boston si restrangerea libertatilor in Massachusetts. Astfel coloniile au primit un semn pe care-l asteptau de mult timp si se solidarizeaza convocand si primul Congres Continental(5 septembrie 1774).

Cauzele revolutiei sunt clar cristalizate: lipsa de drepturi de autogovernare in America de Nord, concurenta neloiala intre producatorii locali si cei englezi, monopolurile comerciale ale Coroanei, abuzurile administratiei si armatei britanice etc.

Desfasurarea Razboiului de independenta

La 5 septembrie 1774, se intrunesc la Philadelphia cei 55 de reprezentanti ai tuturor coloniilor, cu exceptia Georgiei, care formeaza Congresul General Continental. Acesta redacteaza o 'Declaratie a drepturilor', in care-si afirma

dreptul de a vota propriile impozite si creeaza 'Asociatia continentala', organism care avea responsabilitatea de a pune in aplicare boicotul produselor englezești. Regele George a III-lea trimite o armata contra insurgentilor. La 19 aprilie 1775 au loc, la Lexington si Concord, ciocniri sangeroase intre nilitiile americane si trupele britanice.

Al doilea Congres Continental, intrunit la Philadelphia, declara ca, desi nu doreste ruperea legaturilor cu Marea Britanie, nu exista nici o alta solutie decat rezistenta armata 'pentru a apara libertatea' care este un drept natural. Ca o ultima incercare de reconciliere, I se adreseaza o petitie regelui. in timp ce se iau, totusi, masuri pentru un eventual razboi: se formeaza armata, se cumpara munitie, George Washington este numit comandant suprem.

La 17 martie 1776, armata americana cucerește Bostonul; concomitent, Marea Britanie trimite armata, formata din mercenari germani, la Halifax. Razboiul evenise deja o stare de fapt.

La 6 mai 1776, Virginia, cea mai bogata si mai populata dintre colonii, isi proclama independenta. Exemplul ei este urmat si de celelalte colonii. Richard Henry Lee, delegat de Virginia, propune Congresului o rezolutie care sa consfinteasca separarea de metropola. Thomas Jefferson redacteaza 'Declaratia de independenta' care, dupa dezbateri indelungate in Congres, este votata de reprezentantii coloniilor. Din acest moment Congresul devenea forul de conducere al natiunii americane.

Razboiul debuteaza nefavorabil pentru tanara armata americana: trupele britanice ocupa New York-ul in septembrie 1776 si incearca separarea Nordului de Sud. Victoria de la Saratoga, din 1777, favorizeaza revenirea americanilor in desfasurarea ostilitatilor. La 15 noiembrie 1777 Congresul adopta 'Articolele Confederatiei', care se constituie intr-o prima Constitutie americana, prin care se crea o confederatie de state reunite sub numele de Statele Unite ale Americii. Armata americana nu dispunea decat de trupe formate din voluntari, adesea indisciplinati si pe deasupra suferea si de o acuta lipsa de fonduri.

Trimis la Paris, ca reprezentant al Congresului, Benjamin Franklin pledeaza pe langa Curtea de la Versailles cauza americana. Dupa ce trimite un corp de voluntari, Franta acorda un imprumut de 38 milioane de livre, iar la 6 februarie 1778 incheie cu SUA Tratatul de alianta si comert. In 1779, Franta si Spania se aflau in razboi cu Marea Britanie.

Operatiunile militare se desfasoara concomitent pe continent, in Antile, Oceanul Atlantic si in marile Europei.

In 1781 are loc la Yorktown ultima batalie de pe uscat, soldata cu victoria armatei conduse de G. Washington si de marchizul francez La Fayette. Dupa armistiitiul semnat de Marea Britanie cu SUA, la sfarsitul anului 1781, se incheie la Versailles, in 1783, Tratatul de pace care consemna independenta SUA, cu un teritoriu cuprins intre Muntii Allegani, fluviul Mississippi, frontiera Canadei si Floridei.

Citate, marturii, afirmatii celebre

'Un amestec de englezi, scotieni, irlandezi, francezi, olandezi, germani si suedezi...Din acest amestec pestrit s-a nascut aceasta rasa pe care o numim americani...'

[Hector John Michel Jean de Crèvecoeur,
Scrisori ale unui fermier american,1782]

'Daca America decide sa fabrice un ciorap sau o caia de potcoava, vreau sa o fac sa simta toata greutatea puterii britanice.'

[William Pitt]

'Consideram ca adevaruri de la sine intelese faptul ca toti oamenii s-au nascut egali, ca sunt inzestrati de catre Creator cu anumite drepturi inalienabile, ca printre acestea se numara dreptul la viata, la libertate si cautarea fericirii. Ca, pentru a-si asigura aceste drepturi, oamenii instituie guverne care isi deriva puterile lor drepte din consimtamantul celor guvernati. Ca, ori de cate ori o forma de guvernare devine primejdioasa pentru aceste teluri, este dreptul poporului sa o schimbe sau sa o aboleasca si sa instituie o noua guvernare, intemeind-o pe acele principii si organizand-o in acele forme de exercitare a prerogativelor sale care l se vor parea cele mai potrivite ca sa garanteze siguranta si fericirea acestui popor.

...Asadar, Noi, Reprezentantii Statelor Unite ale Americii, intruniti in Congres General, facand apel la Judecatorul Suprem al Lumii[...], declaram si proclamam in chip solemn ca aceste Colonii Unite sunt si trebuie sa fie de drept state libere si independente, ca sunt absolvite de orice datorie de supunere fata de Coroana Britanica si ca toate legaturile politice intre ele si Statul Marii Britanii sunt si trebuie sa fie desfacute in intregime...'

[Declaratia de independenta -4 iulie 1776-]